

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของหัวหน้าครัวเรือนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียในหมู่บ้านที่มีเขตติดต่อศูนย์อพยพชาวพม่าบ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้วิจัย นายอนุชา ตาสิตี รหัสนักศึกษา 2545000032 **ปริญญา** สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ จันทรวงศ์ (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ช่อทิพย์ บรรณรัตน์
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของหัวหน้าครัวเรือนในการป้องกันควบคุมโรคไข้มาลาเรีย 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ความเชื่อในการดูแลสุขภาพตนเองและการเจ็บป่วย และการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ความเชื่อในการดูแลสุขภาพตนเองและการเจ็บป่วย และการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ กับการมีส่วนร่วมของหัวหน้าครัวเรือนในการป้องกันควบคุมโรคไข้มาลาเรียในหมู่บ้านที่มีเขตติดต่อศูนย์อพยพชาวพม่าบ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ 4) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านที่มีเขตติดต่อศูนย์อพยพชาวพม่าบ้านแม่สุริน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 299 คน โดยศึกษาทุกหน่วยประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ไคสแคว์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของหัวหน้าครัวเรือนต่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี ไม่ได้เรียนหนังสือ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ของครอบครัวไม่เกิน 2,500 บาท และสถานภาพสมรสคู่ มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียระดับสูง ทักษะโดยรวมอยู่ในระดับเชิงบวก ความเชื่อในการดูแลสุขภาพตนเองและการเจ็บป่วยและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของหัวหน้าครัวเรือนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรีย ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ ความรู้ ทักษะ ความเชื่อในการดูแลสุขภาพตนเองและการเจ็บป่วย การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐ และ 4) ปัญหาอุปสรรค ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียที่สำคัญ คือ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้มาลาเรียไม่เพียงพอ โดยมีข้อเสนอแนะว่ารัฐควรให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ มุ้งชุบสารเคมีตกค้าง, ทรายอะเบท เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม ความเชื่อ การป้องกันและควบคุมโรค ไข้มาลาเรีย

Thesis title: Factors Associated with Household-Heads' Participation in Malaria Prevention and Control in the Villages Bordering on Ban Mae Surin Refugee Camp in Khun Yuam District, Mae Hong Son Province

Researcher: Mr. Anucha Tasiti; **ID:** 2545000032; **Degree:** Master of Public Health; **Thesis advisors:** (1) Dr. Warangkana Chankong, Associate Professor; (2) Dr. Chawthip Boromtanarat, Assistant Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

The purposes of this descriptive research were to study: (1) the participation of heads of households; (2) personal factors, knowledge, attitudes, beliefs in self-care and illness as well as support from public agencies; (3) the relationship between personal factors, knowledge, attitudes, beliefs in self-care and illness as well as support from public agencies and the participation of heads of households; and (4) the problems, obstacles and suggestions, all in relation to the prevention and control of malaria in the villages adjacent to Ban Mae Surin Burmese Refugee Camp in Khun Yuam District, Mae Hong Son province.

The study was conducted all 299 heads of households in the villages bordering on the refugee camp, using a questionnaire with the reliability of 0.92 for data collection. Data were collected and then analyzed to determine percentages, means, standard deviations, and inferential statistics, including chi-square and Pearson correlation coefficient.

The results showed that, among the household-heads: (1) their overall participation in malaria prevention and control was at a moderate level; (2) most of them were male, married, aged between 41-50 years, uneducated, and farmers with a family income of less than 2,500 baht; the level of their knowledge about malaria prevention and control was high; their overall attitudes were positive; and their overall beliefs in self-care and illness as well as support from public agencies were moderate; (3) the factors related to their participation in malaria prevention and control were age, educational level, occupation, knowledge, attitudes, beliefs in self-care and illness as well as support from public agencies; and (4) the important problem and obstacle in malaria prevention and control was insufficient supplies and equipment. Therefore, it is suggested that the government should provide more materials including insecticide-treated bednets and Abate sand granules.

Keywords: Participation, Belief, Prevention and control of malaria